

MAGYAR SÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — — — 3.—	Negyedévre — — — 3.60
Félévre — — — 6.—	Félévre — — — 7.—
Egész évre — — — 12.—	Egész évre — — — 14.—
Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)	

FELELŐS SZERKESZTŐ

BENEDEK ELEK.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL;

Budapest, IV., Vámházkörut 8.

Hirdetések pefit számításal, díjazás szerint.
Apróhirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

A közigazgatási ankét.

Budapest, június 17.

A több nap óta tartó közigazgatási szaktanácskozás főrésze tegnap beveződött. Gulner Gyula államtitkár a miniszterelnök nevében megköszönte az értekezlet tagjainak kiváló buzgósgát és azokat a nagybecsű észrevételeket, amelyeket a tanácskozás során tettek s kérte őket, hogy vigyék haza azt a meggyőződést, hogy a kormányt is a legjobb akarat s a legigazibb törekvés vezérli a tekintetben, hogy tisztességes, gyors, becsületes, hazafias és a kor igényeinek megfelelő közigazgatás teremtsék. Gulner Gyula a kormány törekvéseire vonatkozóan igazságot mondott, mert a mi meggyőződésünk is az, hogy a kormány csakugyan mintaszerű közigazgatást óhajtana teremteni az országban. De hát én Istenem, ki ne akarna ilyesmit? Mindenki, aki becsületes és jó ember. De nem pusztán az óhajtásról és a jó szándékról van szó, hanem arról, hogy micsodák az eszközök, módok és utak, melyekkel a kormány a jó közigazgatást megakarja alkotni s ezeket alkalmazva, elérje törekvéseinek célját?

Tudvalevően, a most folyó közigazgatási szaktanácskozás nem az egész közigazgatás szervezetét felölelő reformmal foglalkozik, hanem csak a jelenlegi eljárás egyszerűsítésével. Hogy közigazgatásunk lassu, nehézkes és a közönségre nézve legtöbbször zaklató, annyira általánosan ismeretes dolog, hogy senki sincs, aki meg ne lenne arról győződve, hogy egyszerűsíteni feltétlenül szükséges. Amily általánosan meg

van győződve e tétel igazságáról mindenki, éppen olyan kevésbé vizsgálta komolyan valaki, hogy a jelenlegi rendszer alapján lehet-e csakugyan érdemlegesen egyszerűbbé tenni közigazgatásunkat s hogy ez egyszerűsítésről tanácskozni csakugyan komoly és érdemes munka-e, vagy csak olyan kísérlet, amelyre a gyökeres reformtól felő s arra tényleg gyenge vezetők vállalkoztak, hogy a közvéleményt ideig és óráig megnyugtassák s a közigazgatás teljes átalakítását sürgetőket egy kis időre elnémissák?

A magyar közigazgatás lassuságát és nehézkességét az okozza, hogy se nem tisztán autonómikus, se nem állami közigazgatás, hanem a kettőnek éppen a legnehezebb és legkényesebb kérdésekben való szerencsétlen összeházasítása. Megvan benne az autonómikus közigazgatásnak minden gyengesége az államinak minden jó tulajdonsága nélkül. Laza, mint általában a rossz autonómikus közigazgatás, pedans és bürokratikus, mint az a felfogás, ami az eleven élettől annyira távol eső hivatalszobák szellemi légköre szokott lenni. Az állami hatalomnak egyenesen és a helyszínén jó formán semmibe sincs közvetlen beleszólása, de azért közvetlenül a helyszínén végleges formában semmit sem lehet elintézni. Végző foruma mindenek a belügyminiszterium. A legcsekélyebb ügyet is véglegesen ott döntik el, ha esetleg valakinek eszébe jut felebbezni. Emiatt a belügyminiszterium az aktáknak olyan raktárává válik, amelyben a legjobb közigazgatási tehetség sem végezhet egyebet napszámos munkánál. Amig ez a két elv:

az autonómikus és az állami közigazgatás elve el nem lesz egymástól választva, amig vagy tisztán autonómikus vagy tisztán állami közigazgatásunk nem lesz, addig komolyan közigazgatásunk egyszerűsítéséről szó sem lehet. Minden erre vonatkozó tanácskozás hiu önámítás vagy nagyképszerűsítő csoportosítása a semmittevésnek.

A magyar közigazgatásnak legfőbb hibája az, hogy egyáltalán semmi érdeke a társadalmi kérdések iránt. A közigazgatást általában nem úgy fogják fel e nagy intézmény munkásai, mint a legfőbb eszközt a nagy tömeg nemzeti és állami célokra való nevelésének, hanem csak mint egyszerű mekhanizmust a külső rend és nyugalom fentartására. „A nemzetiségi igazgatások következtében a tót népet egyre nehezebb lesz közigazgatásilag kezelni” — mondá közelebről egy főszolgabíróból lett képviselő e sorok írójának a felvidéki nemzetiségi állapotok jellemzése közben. Az általános jelszó a belügyminiszteriumtól lefelé egészen a legigénytelenebb falusi jegyzőig: a nép közigazgatási kezelése, — arra, hogy a népet közigazgatásilag nem kezelni, hanem nevelni kellene, senkisé gondol. Ezt az elvet emlegetni a most folyó közigazgatási szaktanácskozásban sem hallottuk. Enélkül pedig az alispán ráírhatja akár az akták mindenikére a a sürgősség S jegyét s ez aktákat egytől-egyig a leggyorsabban is elintézhetik, de jó, hazafias és korszinvonalon álló közigazgatásunk még sem lesz.

Közigazgatásunk, mint e tanácskozásokon tett nyilatkozatokból is kitűnik, csak az

Maxim Gorkij.

— A *Magyarország* eredeti tárcája. —
Irtta: **Dömötör István.**

Mindenki tudja, hogy ez a név egy író illet. Olyan író, ki úgy tizenhét évvel ezelőtt még nem tudott írni — olvasni. Valami fura csuda volt előtte a nyomtatott és írott betű s ma pedig ő a legnagyobb tollforgató orosz. Írásait, szomorú, sötét történeteit minden európai nyelven olvassák. De míg idáig jutott, hogy ünneplik, sok küzdés, keserves nyomorúság volt osztályrésze.

Életének több mint a fele nélkülözés és szenvedés folytatásokban. Hogy mikor született, arra maga sem emlékszik; 67, 68, vagy 69-ben. Nem kerülhetett iskolába, mert árva lett mindjárt születése után. S így az iskola helyett inasnak ment valami csizmadiához. De nincs maradása sokaig sehoh. Vándorol, legtöbbször minden garas és kenyér nélkül. Éppen hogy éhen nem hal. Csavargó.

Tizenhat éves korában egy orosz hajóra került, hol a szakács megtanítja írni és olvasni. S ez döntő befolyással lett élete folyására. Olvasgat regényeket nagy szorgalommal. Valami mély, rejtélyes, a bensőben támadt elementáris érzés fogja el s nem hagyja nyugton. Vágy, hogy ő is irhasson szép, bonyolult történeteket, meséket. Belátja, hogy képződnie, tanulnia kell sokat, nagyon sokat. De hol vegyen rá pénzt? Hisz csak annyija van, hogy nem koplal örökké.

Sebaj. Otthagyja a hajót s beállit Moszkvába egy pékmesterhez. Ott görnyed háta a munkában, szűk, dőhos pincében. De legalább valamicske pénzt keresett, s azon könyveket vett. Nem érdekelte más, csak a könyv mindenáron. Nem tudott a nyomorúságban sokáig egy helyen maradni. Utra kelt, járt városról-városra, csupa nélkülözésben, sanyarúságban. Valami kis munkája mindenütt akadt, mely elég volt arra, hogy egy kis pénzt szerezhessen, s ne forduljon bele az utszéli árokba, étlen-szomjan. S e csavargásában meg-megpróbálkozik írással. Papirt vesz elő, s egyszerre csak mesélni kezd történeteket szegény flótásokról, csavargókról. Minden hosszú előfejlődés helyett egyszerre lesz kész író. Vajjon kell-e ennél meglepőbb, regényesebb fordulat: ahogy az utcai csavargóból ünnepelet, világ-hírű író válik?

Járt mélység és piszok felett, de nem sülyedt bele. Megírta az orosz nyomort, a züllést, a kétségbeesett ekzisztenciák kinlódását, lázas összeütközését a rend, a társadalommal szemben. Alakjai a nép szerencsétlen, tönkrement gyermekei. Egyedül állnak, máról-holnapra élve, megvetve, kilökve a társadalomból. Tudják, hogy nem várhatnak senkitől szeretetet, hogy velük nagyon könnyen elbánik a zsandár. De éppen ezért erősek és bátrak. Lázadó természetek, kik dacolnak. Nagy bennük a felgyülemlett energia, s ezt arra használják, hogy merészen szembeálljanak a hatalommal és renddel. Nem végnélküli romlot-tak, megrögzött gonosztevők, csak züllött, tánvalami-

kor jobb napokat is látott ekzisztenciák. Van bennük erkölcsi érzés, s tudnak szeretni is. De hát ez csak olykor-olykor csillan elő, mert egyedül állnak, részvét és rokonszenv nélkül. S ez az iszonyu: így élni elhagyottan . . .

Ezek is emberek, mint mi, s nem tisztán önhibájuk, hogy csavargók, proletárok. Róluk mesél nekünk történeteket Gorkij mély, megrázó erővel, mint még soha senki. Meghatva, megindulva tesszük le a könyvet, amint az ő szomorú, vigasztalan elbeszéléseit olvassuk. Az orosz társadalom kitagadottjai, mostoha gyermekei vonulnak el előttünk. Egy külön világ, egy egész embermassza, melynek eleme az éjszaka, a dac, merész ellentállás. Egy világ, melynek tagjai: csavargók, tolvajok, szegény züllésbe, veszendőbe menő alakok. De akik minden hibájuk és galádságuk mellett képesek jóra is. E didergő, korgó gyomrú szerencsétlenek tehát emberek is. S hogy mennyire azok, ezt mutatja meg talentumának minden erejével Gorkij nekünk. Hangja, látása, karakterizáló ereje szinte megdöbbentően igaz. Velük élt, köztük szenvedett, s ezért mesél róluk olyan megrázóan, lelket megfogó hangon.

Írásaiból kitetszik a lelkeknek az a forrongása, belső küzködése, mi most Oroszországban végbe megy. Az ő emberei is görbéd háttal, s nem pedig szabadon, félelem nélkül lélekeznek, valamiképp az orosz nép.

Az ő világa csak tükre az orosz társadalom aljának, mely szenved, nyomorog és tür. Az a föld, mely kétannyi embert is elbírhata, mint

akták intézésének módjával törődik s nem egyúttal az eleven élettől és a néppel magával is. Hatalmas és a legnagyobb nemzeti s állami érdekeket veszedelmezettő áramlatok keletkeznek a népben s a közigazgatás csak akkor veszi észre, mikor már nem tud megbirkózni vele. Nem szólva a nemzetiségi mozgalmakról, csak az agrár-szocializmusra és a kivándorlásra akarunk figyelmeztetni. A sajtó telekiabálta e két népeleti jelenség veszedelmeivel az országot, mikor a közigazgatás még mindig tagadta. Hogy a növekvő alkoholizmus minő pusztítást kezd tenni magában a legtöbbszörösebb magyar népben, mit törődik azzal az a közigazgatás, amelynek vezetői csak *kezeln* akarják a népet, de nem egyúttal nagy nemzeti és állami célokra is *nevelni*!

Budapest, június 17.

A népfajok Magyarországon. Érdekes, értékes s nagyfontosságú könyv látott napvilágot. A népfajok Magyarországon — a címe, szerzője Balogh Pál, az országos nevű publicista. Ezer száz lapra terjed a kötet, ebből látszik, hogy minő hatalmas anyagot kell felölelnie. A munka két főrésze oszlik. Az első rész a faj-népeség térképét és geografiáját, a térvizonyokat részletezi, s a legkisebb adatig egységes összefüggő képet nyújt az ország közállapotáról: hogyan illeszkednek a helységek közigazgatásunk szervezetébe, népbőségükkel a népesség egyetemébe.

Ez a fejtegetés 63 vármegyére, 413 megyejárára, 12,686 helység területén több száz térszakaszra, s 100,000-nél több számpéldára van alkalmazva.

Az első rész fejezetei: Az etnikai talaj, A népfajok és felekezetek, A népfajok s a község, Nyugat és Kelet. A másik rész a nagyobb fontosságú része a munkának. Ez a népfajok *életviszonyait* tárgyalja. Összehasonlítja életmódjukat, élettartalmuk s halandóságuk arányát, szaporodási, termékenységi képességüket. Részletezi a kereseteik módját és forrását. Bele mélyed erkölcsi világukba, s a büntető jog mértéke szerint is sorra veszi az egyes népfajok erkölcsi erejét. S az egész könyv tartalmán végig húzódik a diadalmas hang, a hazaszerető szív dobogása: ime a magyar faj ereje — mely lehetővé tette mindenk dacára, hogy a magyar állam nemzeti állam lett és maradt. A közoktatásügyi miniszterium kiadásában megjelent nagyfontosságú munka beható ismertetésére még visszatérünk.

A tiszta választások. A képviselőház állandó gazdoló bizottsága ma délelőtt 10 órakor Szentiványi Árpád elnöklété alatt ülést tartott. A bi-

amennyi van rajta, — ime így hagyja elpusztulni őket. Az évszázadok óta trónoló hatalom nem törődik semmivel, hisz' ha szükség van rá, kitűnően beválnak kipróbált fegyverei: a kancsuka, Szibéria, s esetleg puskagolyó. Ha az emberek be is fordulnak az utszéli árokba, az mit se zavar. A fő az, hogy minél kevesebbnek fámadjon sovárgása a jog, szabadság, meg holmi alkotmányosság után.

Gorkij még azt mutatja, hogy micsoda sötét, ijesztő éjszaka van még az orosz földön. De hiszi a hajnalt. Várja, hogy eljön, valamint a jelek mutatják is. Már ébrednek, öntudatra kel az orosz társadalom. A jövő kiépítésének, a majd végig zúgó tisztító viharok egyik előmunkása Gorkij. Még fiatal író, s lábai előtt már is ott van minden dicsőség és siker, mit neki a művelt világ adhat. Neve ragyogása az orosz géniusznak, előtte a fényes, nagy eszméktől áthatott jövő. Csak egyért aggódik a világ: beteg. A sok keserű, nyomasztó emlék mellett még egy maradt meg a régi élethől: gyógyíthatatlan betegsége, a tudóvész. Ujabbán javult az állapota. De azért nemrégiben is félt, remegett a világ, mikor híre járt, hogy a lábbeteg nagy orosz ágya körül ott ólálkodott a kaszás csontváz ...

zottság megvitatta, vajjon elrendelje-e a képviselőküldési jog esetleges felfüggesztését megelőző vizsgálatot a csongrádi és a tápéi kerületekben, amelyekben a megcített választást a kuria megsemmisítette. A bizottság Beljeska Béni előadó indítványára úgy határozott, hogy mindkét kerületben elrendeli a vizsgálatot annak megállapítására, vajjon nem forgott-e fenn olyan nagymérvű etetés, itatás vagy vesztegetés, mely a képviselőküldési jog felfüggesztését indokolná. A tápéi kerületben a bizottság megindítandónak tartja a vizsgálatot, mivel a kuria a maga vizsgálatában csakis a kérvényben és ellenkérvényben felhozott adatokra szorított s így a bizottság vizsgálatának egyéb, a kérvényben és ellenkérvényben fel nem hozott körülményekre is ki kell terjeszkednie. A csongrádi kerületre nézve pedig magában a kuria ítéletében találta meg a bizottság annak a támpontjait, hogy a kerületben nagymérvű etetés, itatás folyhatott.

Változás a diplomáciában. Bécsből táviratozók: Brandis Ottó grófot, aki eddig a portugál udvarnál képviselte a monarchiát, stocholmi osztrák-magyar követként nevezte ki.

Mandátumok sorsa A szalkai kerület képviselője, Jakabffy István ellen, Toldy Zsigmond és társai petícióval éltek. A kuria a bizonyítási eljárást elrendelte, mely be is fejeztetett, s ma tárgyalta a kuria a mandátum ügyét. A vizsgálat során kintt, hogy a választók közül tényleg sokan kaptak kisebb nagyobb összeget. Ezt adta elő ma az előadó. A tárgyalást holnap folytatják. — *A temes-rékási* képviselő, Lendl Adolf mandátuma tárgyában a kuria ma folytatta a tárgyalást, anélkül, hogy ítélethozatalra került volna a sor. A vallomások nagy részének ismertetése holnapra maradt.

A tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló új törvényben érvényesülni fog a szolgálati idő tisztellete. Nevezetesen: az egyes fizetősztályokban, az ötödik osztály kivételével, három alosztály, három fizetőfokozat van. Tíz évig a tisztviselő az első, huszig a második s azon túl a harmadik fizetőfokozatába tartozik az egyes fizetősztályoknak.

A képviselőház könyvtár-tisztjel. A képviselőház elnöke Ferenczy Árpád drt a képviselőház könyvtárához segédkönyvtárnokká, Agner Lászlót pedig könyvtári segéd-tisztte nevezte ki.

ORSZÁGGYÜLÉS

A képviselőház ülése.

Budapest, június 17.

A szenzációra éhes közönség ma kora reggel megostromolta a Házat, mert híre futott, hogy Pavlovics, a szerbek korán híressé vált képviselője ma beszélni fog, amiből okvetlenül botrány lesz. A Ház megtelt, a képviselő urak épp úgy érdeklődtek az esemény iránt, mint a t. közönség. S Pavlovics is beszélt, tehát minden jóslatból betelt valami. A botrány azonban kisebb volt, mint várták. Pavlovics tudniük mindent tagadott s ártatlanságát bizonyítani kívánta azzal a kijelentéssel is, hogy lemond mandátumáról, ha a magyar állam-eszmének a vád részéről előadott formában történt megsértése rá bizonyul. Ezt becsületszavára fogadta. Ez a fogadás a Ház színe előtt történt s a legszigorubb ítélettel fölér. A bírói vizsgálat folyik s ha Pavlovics bűnös, elveszti a mandátumát s megkapja büntetését az igazságszolgáltatás részéről is. Amíg a vizsgálat befejezve nincs, Pavlovicsot védi a becsületszavára tett kijelentés, amiben a halálos ítélet végrehajtása előtt — az ellenkező bebizonyításáig mindenesetre hinnünk kell. Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Dániel Gábor. A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Láng Lajos, Darányi Ignác.

Az elnöki jelentések előterjesztése után az *elnök* jelenté, hogy Pavlovics Lyubomir napirend előtt szólani akar.

Pavlovics Lyubomir: Rövidesen és őszintén akar nyilatkozni. A róla szóló hírek teljesen alaptalanok és az igazságnak meg nem felelnek. Becsületszavára kijelenti, hogy sohasem protestált a Szózat és a Hymnusz ellen. Nincs ahhoz joga. Csodálkozik, hogy a dolgot bizonyítás nélkül hozták be a házba és itt inzultusoknak volt kitéve. Azt mondták, hogy szegény, védtelen gyermekeket inzultált ...

Vészi József: Ugy történt! (Halljuk! Halljuk!)

Pavlovics kijelenti, hogy a gyermekeket nem bántotta. Kérdi, igaz lehet-e a hír, a mikor ott volt az igazgató is és a dolgot fel nem jelentette ...

Lukács Gyula: Adja elő a tényállást!

Pavlovics: A nemzeti zászló meggyalázásával is vádolták, de a kuria felmentette. Ő ebben az ügyben is ártatlan, férfi, függeszték fel az ő mentelmi jogát s indíták meg ellene a vizsgálatot. De — ismétli, hogy ártatlan.

Krasznay Ferenc: Halljuk a tényállást!

Felkiáltások: A tényállást!

Ivánka Oszkár: Hogy történt a dolog?

Pavlovics: Nem tudom. (Nagy zaj.)

Vészi József: El lévén készülve arra, hogy Pavlovics a dolgot letagadja, Nagy Mihály képviselővel, akitől a közleményt kapta, tegnapelőtt leutazott Szegedre.

Buzáth Ferenc: Ki bizta meg a vizsgálatot?

Vészi: Hazafias lelkiismeretem! (Általános helyeslés.) Elmentek az internátusba, hol Hönig igazgató kijelentette, hogy a dolog, amiként meg volt írva, — szóról-szóra igaz! (Nagy mozgás.) Az intézet 15 növendéke egyedül utazott, tehát teljesen védtelenek voltak. A kikindai pályaudvaron, ahol mint az egész uton hazafias dalokat énekeltek a gyermekek, négyen leszállottak vizet inni. Ekkor Schön Jánost és Pósa Mátyást fülön fogta Pavlovics ...

Pavlovics: Nem igaz!

Ivánka: Hogy meri letagadni?

Nessi ... és megkérdezte:

— Hát németül nem tudok énekelni?

— Nem!

— De tudatok?

— Igen, de elfelejtettük.

— Nohát akkor emlékeztetek meg erre — és véresre cibálta a gyermekek füleit. (Nagy zaj.)

— Ki vele!

— Ki vele!

Ivánka: Ha megtette, nem szégyeli letagadni.

Vészi: Bizonyítják a dolgot Horvát Mór vendéglős és neje, Gömöri János kalauz, tanuja volt egy szerb rendőr is, de a dolgot letagadta.

Pavlovics: Az egész nem igaz!

Ivánka: Még tagadja! (Zaj.)

Vészi: Zombolyán konstatálták, hogy az illető inzultáló Pavlovics Lyubomir képviselő volt. (Zaj.) Ezek után Pavlovics két mentelmi jogot sértett meg: a védtelen gyermekekét és a hazafias mentelmi jogát. Pavlovicsot pedig most már utálattal fordul el. (Általános helyeslés.)

— Ki vele!

— Ki vele!

Buzáth személyes kérdésben kijelenti, hogy csak azt akarta konstatálni, hogy Vészi a vizsgálatot a ház nem bizta meg. (Nagy zaj.)

— Nem is mondta!

Vészi: Ezt nem is állítottam!

Nagy Mihály: Vészi előadása mindenben a tökéletes igazságnak felel meg! (Zaj.) Pavlovics tényleg inzultálta a gyermekeket a hazafias dalok miatt. (Nagy zaj.) Nem tett volna talán még sem említést a dologról, ha egy becsületes derék magyar tisztviselő Gömöri kalauz ezt nem mondja neki: „Még sem járja, hogy egy vadrac ember így megsértse a magyarokat!” Ő megbotránkoszsal győződött meg a dologról és most azt kérdi, mi joga ül itt a házban az az ember, aki meg merte sérteni a magyar nemzetet és alkotmányát. (Zajos tetszés.)

— Mert hazudik!

Ivánka: És a szemtelen még itt ül a házban!

Rákay László: Ha Pavlovics mai nyilatkozatával szemben adatok nem merültek volna fel ellene, a felmentést megadta volna, de így nem menti fel (Tetszés.) Ennek az ülésnek nem szabad bezáródni addig, amíg a dolog nem tisztázódik! (Helyeslés.) Kérdi, miért hallgat a kormány? És miért nem terjeszti elő a hivatalos adatokat?

Szell Kálmán miniszterelnök: A kormányt szemrehányás nem érheti. Igenis értesült a dologról és a kormány nem érzéketlen. Pavlovics állítólag súlyos, nagy nemzeti inzultust követett el. Ő tagadja. Ellenében két szavahihető ember hoz fel adatokat, de csak mégis egyoldalú állítások. Jelentést tetetett az ügyről és a bírói vizsgálatot megindította. (Helyeslés.) Ha a tényállás teljesen kiderül, akkor lehet eljárni az ügyben igazságosan. (Helyeslés.)

Olay Lajos: Mást várt a miniszterelnöktől. Utal a Miletics ügyre, amikor Miletics hazafias cikkeért mentelmi jogának felfüggesztése nélkül letartóztatott és elzárta. Ilyen Pavlovicsokat, Korodi Lutzokat ...

Vészi: Lurtz Károly!

Olay: Nem lehet megtérni itt a házban (Zajos helyeslés.) Nyíltan megsértik a magyar államot és a lecsentebb hazafias érzelmeiket ezek a gazemberek. Ő egy feltétlenül hajlandó elfogadni. Ha Pavlovics az ügy elintézéséig a Házban meg nem jelenik és ha a vád igaznak bizonyul, lemondanak a mandátumaikról. (Helyeslés.) Ha ez meg nem történik, úgy miként *Lepsényit*, őket is meg

BUTOROK

egy kézpénzért, mint részletfizetésre legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók

Ehrentreu és Fuchs Testvéreknél.

E lapra hivatkozók tíz százalék engedményben részesülnek.

Budapest, VI., Teréz-körút 8. sz.

(Andrássy-ut közelében).

oo Nagy képes árjegyzék ingyen. oo

fogják tanítani és módját ejtik annak, hogy ilyen hazáruulók itt meg ne jelenjenek. (Zajos helyeslés a színpalán.)

Széll Kálmán miniszterelnök: A mentelmi jogot minden precedens mellett sem szabad megsérteni. Biztosítja a házat arról, ha a dolog bebizonyul, a legszigorban fog eljárni. (Általános helyeslés.) De várják meg előbb a bírói vizsgálatot. (Helyeslés.)

Pavlovics Lyubomir: (Nagy zaj.)

- Mit akar?
- Mondjon le!
- Takarodjék!

Pavlovics: Becsületszavamra kijelentem, hogy ha a vád igaznak bizonyul, le fogok mondani a mandátumról! (Helyeslések.)

Elnök: A napirend előtti felszólalás határozat tárgya nem lehet, áttérünk a napirendre.

Krasznay Ferenc: Én szólásra jelentkeztem. Szerintem a háznak ebben az ügyben állást kell foglalni. Indítványozza, hogy parlamenti bizottságot küldjenek ki az ügy megvizsgálására végett. (Helyeslés.)

Elnök: Tessék ezt majd írásban előterjeszteni. Következett a napirend.

A ház harmadszori olvasásban elfogadta a munkás-pénztárakról szóló javaslatot.

Vicinális vasutak.

Dobiecky Sándor előadó elfogadásra ajánlja a pápánhidai h. é. vasutáról szóló jelentést, amelyet tudomásul vettek.

A sziszek-capraga végponti h. é. vasutánál **Pichler Győző** kijelenti, hogy a jelentést nem veszi tudomásul.

Láng Lajos miniszter kijelenti, hogy a vasutakat a legelképszerűbben készítették elő, mire a jelentést tudomásul vették.

A hódmezővásárhely-makó-nagyszentmiklósi h. é. vasutáról szóló törvényjavaslatnál **Pichler Győző** a baja-báttaszéki áthidalást sürgeti, amely az alföld forgalmára nagy fontossággal bír.

Major Ferenc és **Endrey Gyula** üdvözlik a javaslatot.

Láng Lajos miniszter kijelenti, hogy a vicinális vasutakról szóló tvjavaslat az előkészítés stádiumában van. Hogy mikor terjeszti be, még meg nem mondhatja.

A javaslatot erre megszavazták.

A budapest-esztergom-füzitői h. é. vasúti törvényjavaslatot **Csernoch János** felszólalása után elfogadták, valamint a hídvég-remeteszeg kisközségeknél megszüntetése és Maros-Tordavármegyéből Marosvásárhely területébe való átkebelezéséről szóló törvényjavaslatot is.

Következtek az interpellációk.

Kossuth Ferenc az iránt interpellálja meg a miniszterelnököt, hogy miután a keresk. szerződés 1903. év végén lejárnak és 6 hónappal előbb kell azokat felmondani, kéri hogy Széll betartja-e Ausztriával szemben a törvény rendelkezéseit?

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy úgy fog eljárni, hogy a törvénynek rendelkezései és a nemzet törvényes jogai épségben tartassanak és a külfölddel szemben a nemzet szabad rendelkezési és elhatározási joga csorbát ne szenvedjen. (Élénk helyeslés.)

Kossuth Ferenc válasza után

Széll Kálmán miniszterelnök megismétli előbbi nyilatkozatát, mire **Fáy Istvánnak** személyes kérdésben történt felszólalása után a ház a választ tudomásul vette.

Barta Ödön a kivándorlások tárgyában teendő intézkedéseket sürgeti meg a belügyminiszterhez intézett interpellációjában.

Széll Kálmán miniszterelnök szintén fontosnak tartja a dolgot. A kivándorlás kérdésével ő foglalkozott először komolyan. Mindent meg fog tenni egyrészt a kivándorlás megakadályozására, más részről az irányítás tekintetében állami hatalommal is intézkedni fog. Bemutatja a 15 §-ból álló tervezetét annak a törvénynek, amelyet a kivándorlások kérdésében dolgoztatott ki. Magyar papokat kiküldeni Amerikába, akik a kivándorlókat együtt tartják. A kivándorlások ellen hathatós intézkedéseket tesz. Azt akarja, hogy a kivándorlók künn is magyarok legyenek. Állami felügyelet alatt álló kivándorlási irodák akar felállítani.

A nyári hónapok alatt folytatja az intézkedéseket és vizsgálatot, hogy a törvény minden intézkedése hathatós legyen. Kéri választát tudomásul venni. (Helyeslés.)

A választ **Barta** és **Széll** felszólalása után tudomásul vették.

Holnap folytatják a mai napirend tárgyalását.

Vesszőfutás.

— A Magyarság tudósítójától. —

Budapest, június 17.

A képviselők nagy izgalomban gyűltek ma össze a képviselőházba. A folyosók már jóval tíz óra előtt megteltek és élénken találgatták, vajjon bejő-e a képviselőházba **Pavlovics Lyubomir**, a vadráci képviselő, aki ellen a szombati ülésen oly éles vádak hangzottak el és akinek bűnét a Ház egyhangulag hazáruulásnak minősítette.

Tíz óra felé hirtelen futó tüzként terjedt el, hogy **Pavlovics** megjött, a balfolyosón tanyáz és erősen tagad.

— Nem igaz! Nem történt semmi!

Mások viszont azt állították, hogy **Pavlovics** azzal állott elő, hogy a gyermekek csufolták őt és azért bántalmazta őket.

Közben megérkezett a Házba **Vérszi József**, aki Nagy Mihály képviselővel a miniszteri szobába sietett, ahol előadták a tényállást.

Csomó irással kezükben jöttek ki a folyosóra, ahol képviselők és újságírók fogták körül őket.

— Az a fő kérdés, igaz-e a hír?

— Igaz! — válaszolta egyhangulag **Vérszi** és **Nagy**.

A függetlenségi párt túlnyomó nagy része erősen feltűzve és háborogva várta az ülés megnyitását. **Dániel Gábor** alelnököt, aki ma a távollévő **Apponyi** helyettesítette, egész sereg függetlenségi képviselő vette körül és bejelentették neki, hogy nagyon élesen fognak nyilatkozni.

Ebben az izgalomban nyit meg az ülés. A padok megteltek és megteltek a karzatok is.

— Hol van **Pavlovics**? — kérdezték minden oldalról.

— Nem mer bejönni!

Pár pillanat múlva azonban látható lett kövéres alakja. Erősen halvány arccal és látható izgatottsággal jött be a terembe és ült le a balközép szélső padján. Folytonosan nyugtalankodva tekintett jobbra-balra, azonban tekintete sehol megnyugvást nem talált.

A tótok közül egyetlen egy sem jött el, hogy támaszára, védelmére legyen. A szász képviselők közül három gubbasztottak fenn a közpősi helyen és lehorgasztott fejjel tekintettek körül.

Pavlovics kezdte nem jól érezni magát és — kirohant. Majd ismét bejött és ismét kisietett. Mintha azon tűnődött volna, nem lenne-e jobb nyomtalanul és végleg eltűnni innen.

Mégis meggondolta magát: benn maradt.

S azután — tagadott.

— Tagadott életre-halálra!

— Hiszen senki sem csipte nyakán! — kiáltották többen. A képviselőház pedig ekkor valóban háborgó tengerhez hasonlított.

A zugó morajból csak az **Ivanka Oszkár** éles, sívító hangja hallatszott ki tisztán, érthetően.

— Hazudik a fráter!

— Nem szégyenli magát, hogy letagadja?!

— Ha meg merte tenni, miért tagadja?!

— Bámulsató szemtelenség!

— Hazáruuló!

Majd e hangok nyomán dübösen hangzott föl:

— Ki vele! Ki vele!

— Le az arulóval!

Pavlovics idegesen, majd kipirulva, majd sápadtan ugrott egyik padtól a másikig. De elhúzódott előle mindenki. Egymagában, mellét verve kiáltozta a zugó, morajló, háborgó sokaság közepette:

— Becsületszavamra... becsületszavamra... ártatlan vagyok.

De hiteltelre szava nem talált sehol. Megbénította ugyan a függetlenségi pártot abbéli szándékában, hogy kidobja, de a Nagy Mihály és Vérszi József által előadott bizonyítékokkal szemben mindenki kéltelvedve rázta fejét és bámulta a «koronázatlan király» vakmerőségét, amelyvel mindent letagadott.

Pavlovics pedig — amikor már lecsendesült a vihar — lehorgasztotta a fejét, sunyin nézett szét és amikor azt hitte, hogy most már büntetlenül menekülhet — hirtelen eltűnt.

Világ folyása.

— június 17.

A bolgár fejedelem **Pétervári** utja bő forrása ma a találgatásoknak. Annyi bizonyos, hogy ennek az utazásnak politikai háttere van. Közvetlen oka is van: a bolgár fejedelemség súlyos pénzügyi viszonya, az elmérgesedett **Firmilián**-ügy s végre az orosz-török háború 25 éves jubileuma. Bulgária szeretne pénzügyileg lábra állni. Oroszország segítségére volt a hatvanmillió kölcsönnel, de ennél többre lenne szükség a balkán államcsókában. Oroszország pedig nem fog szűkölködni a rubelében, de az ára Bulgária függetlensége lesz. A **Firmilián**-ügyben vereséget szenvedtek a bolgárok, mert **Fir-**

milán nemsokára mint felszentelt és a szultántól megerősített püspök fog az úszkúbi püspökségbe bele ülni. A bolgárok az engedés politikájáért biztatást kaptak az oroszoktól, hogy őket majd kárpótolja Oroszország. Arról is beszélnek, hogy Bulgária a nyár végén önálló királyság lesz s ez lenne a bolgárok juttalma. De ha Oroszország akarja is ehhez másoknak is van beleszóvalásuk. Bulgáriát a berlini konferencián a szignatárius nagyhatalmak teremtték s helyezték a szultán hatalma alá. Ha Bulgária orosz befolyásra királyság lenne, csökkenne a porta befolyása s Oroszország javára megbillenne a Balkánon az egyensúly. Ezt pedig nem tűrik meg a többi európai hatalmak. Törökország a cári udvarnál, mihelyt ezt észrevette, tiltakozott a külügyi kormánytól s az európai hatalmakat is figyelmeztette a berlini határozatra. Oroszországban kedveznek a bolgároknak s a bolgár fejedelem **Pétervári** utját a felhivatalos orosz lapok is nagy jelentőségűnek mondják. Orosz gyalogezred parancsnokságot is adtak **Ferdinándnak**, célzatos pohárköszöntők is hangzottak el, de azért **Ferdinánd** lehetetlen, hogy ne sejtse — milyen átvál van még a koronától.

Az orosz propaganda sajtó költözik. A »Pravoslavni Wostok« ami magyarul: »Az igaz hívő Kelet« jelenti, Bukarestből Belgrádba tette át a székhelyét. Amint a mi szegény határunkat előnti a pángermán sajtó hazafiatlan írásokkal, úgy dolgozik ezzel a fegyverrel az óriás Oroszbirodalom is. Mindent oroszosítani, ez a jelszó, s most Bulgáriára és Szerbiára vetették ki a hálót. Ezt a célt szolgálja a fent nevezett szent lap, melyet hogy átszállított az orosz politika Belgrádba, nem mondhatjuk előnyösnek reánk nézve. Ezek a Balkán államcsókák volt idő mikor felénk húzták, egy idő óta azonban berzenkednek s a nagy orosz jegesmedve után nyújtják ki kezeiket. Félős, hogy ez a zord vadállat, hám-hám: s fölfalja a dió nagyságu birodalmakat, ami rájuk nézve nem lesz kellemes; rájuk nézve meg éppen nem, mert közel férközne nek hozzáuk az oroszok. Románia végre észre tért, s belátta, hogy északon ottalmat csak nagy engedményekkel lehet szerezni. Ezért lett Bukarestben népszerűtlen a pánszláv újság s ezért változtatott lakást.

TÁVIRATOK.

Az angol koronázás.

Windsor, jun. 17. A kastélyban tegnap este ebéd volt. A király a hosszú ut dacára sokkal jobban érezte magát. Hogy ma megnyitja-e az ascoti versenyt, ugyszólván csak az időjárástól függ.

Délamerikai forrongás.

New-York, jun. 16. Willemstadból jelenti egy távirat, hogy a venezuelai lázadók június 7-én megtámadták La Guayra várost. A kormánycsapatok Marquetia külvárosát bombázták. Néhány asszonyt megöltek. A lázadókat, akiknek száma 400 volt, végre visszaverték, de visszavonulások közben felgyújtották a Carracasba vivő vasút hidját és elvágták a francia kábel- és táviródrótokat. Carracas lakosságát nagyon izgatottá teszi az ostromtól való félelem. A venezuelai helyzet e távirat feladásakor válságos volt.

Szerb-török határsértés.

Konstantinápoly, jun. 17. **Gruics** szerb követ panaszára a porta kijelentette, hogy a szerb-török határon állítólag történt eseményekről semmit sem tud.

Az osztrák képviselőházból.

Bécs, június 17. A ház mentelmi bizottsága felfüggesztette **Schalk** képviselő mentelmi jogát. — A beérkezett irományok között van **Steinnak** egy sürgős indítványa, amelyben felszólítja a kormányt, hogy tegyen meg minden előkészületet egy munkaminiszterium szervezésére. A földművelésügyi miniszter több interpellációra válaszolva azután a ház folytatja a menetjegyek megadóztatásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Hibesch, a kisebbségi indítvány előadója, megokolja az 1 §-hoz benyújtott módosítványát, amely szerint az első és másodosztályú utasok menetjegyei után 50 százalékos menetjegyadót szedjenek. Elfogadásra ajánlja az indítványt, hogy a nép szegényebb rétegeit megmentsék az új megterheléstől.

BUTOR

jobb és olcsóbb mint bárhol ép úgy késpzép-
ért, mint részletfizetésre,

kapható: **GONDA S.** butoraktá-
rában.

== BUDAPEST, ==

csakis VII. ker., István-tér 7. sz.

Képes butoralbum 50 filléres postabélyeg beküldése mellett kapható. A ki ezen lapra hivatkozik, 5% árengedményben részesül.

Az angol alsóház ülése.

London, június 16. A pénzügyi törvény folytatólagos tárgyalása során Hicks-Beach pénzügyminiszter azt mondta, hogy ha lehetne, különbséget tennie a tengeri és más gabonaneműk között és a tengeri vámját leszállítaná. A ház azután több határozati javaslatot fogadott el, amelyek szerint a behozott szesz italok vámját holnapról kezdve egy pennyvel, a szilárd szőlőcukor vámját 3 sh. 3 p-re és a folyékony szőlőcukor vámját 2 sh. 6 p-re emelik. Hicks-Beach azt hangoztatta, hogy ezeket a vágnemeléséket az teszi szükségessé, hogy a gabonavám következtében az angol gyárosok termelési költségei a külföldi gyárosok költségeihez viszonyítva nagyobbodtak.

VIDÉK.

— **A n. kikindai főgimnázium jubileuma.** A nagykikindai állami főgimnázium f. hó 27-én tartja 25 éves fennállásának és épülete felavatásának ünnepségét. Az ünnepséget istentisztelet előzi meg. Az ünnepi beszédet *Platz Bonifác* tankerületi főigazgató tartja, aztán leleplezik *Wlassics* miniszter arcképét, *Kempff* Józseftől alkalmi költeményt szaval *Varro Endre* tanuló s alkalmi beszédet mond *Kecskemény* Károly igazgató. Az ünnepségen szerepel az ifjúsági ének és zenekar is. Társasbéd követi az ünnepséget.

— **A háromszéki gazdák szövetekezte** — mint már pár hónap előtt írunk — felszámolás alatt van. A szövetekezte ügye a megye legutóbbi közgyűlésén is szóba került annak a kapcsán, hogy a vármegyei tisztviselői segéd és kezelő személyzetének nyugdíjalapjából 27 ezer korona a gazdák szövetekezténél van elhelyezve. *Veres Gyula* ügyvéd veszedelemben látván az alapot, indítványt adott be, mely szerint a közgyűlés az alispánra s mind-ama tisztviselőkre, akiket a közalap kezelése, felügyelete, ellenőrzése körül mulasztás terhel, a felelősséget mondja ki. Az alispán azt válaszolta, hogy az alap veszélyeztetéséről nem tud s nem is hiszi, hogy veszedelemben volna. *Kelemen Gyula* t. főügyész felszólalása után a közgyűlés kimondta, hogy a kérdés még idősebb, mire *Veres Gyula* felebbezést jelentett be.

— **Összeférhetetlen főszolgabíró.** Érdekes esetről értesít *kunszentmiklósi* levelezőnk. Pestvármegye gyűlésén legközelebb szóvá tették *Csokay Imre* dunavécsi főszolgabíró esetét, ki 2 pénzügyintézetnek igazgatója. A főszolgabírói állás belügyminiszteri rendelet alapján összeférhetetlen a pénzügyintézeti elnökségekkel. Az új bünyvádi eljárás életbelépte óta még nagyobb mértékben világos az összeférhetetlenség. Jellemző, hogy a főszolgabíró olyan pénzügyintézetet is vezetett, melynél a szegény nép 19 százalék kamatot fizetett. Ennek dacára a megyei közgyűlés kimondta az összeférhetetlenséget. A határozat óriási igazgatottságot szült Dunavécsén Legközelebb 50 tagu deputáció megy a belügyminiszterhez, akit terjedelmes memorandumban kérnek meg az ügy igazságos felülbíráására.

— **Vízvezeték Komáromban.** Komárom városa vízvezetési hálózatot létesített s kötelezővé tette, hogy a vízvezeték minden házba bevezetessék. A vízfogyszás ára minden szoba és konyha után évenként 7 korona.

— **Munkás gyermek-otthon.** Dícsérendő mozgalomról tudósít győri levelezőnk. Azt írja ugyanis, hogy Győr városában a munkásberek gyermekei részére gyermek-otthont állítanak. A mozgalom vezetői lelkes buzgalommal dolgoznak, s dr. Széchenyi Miklós gróf püspököt is megnyerték egyik bizottsági elnöknek.

— **Birtokeladás.** Az erd. ev. ref. egyházkerület igazgató tanácsa legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy az egyházkerület m. n. zombori birtokát az immár halaszt-hatatlanul vált építkezések nagy kiadásainak elkerülése végett eladja a birtok bérlőjének, *Brunner Jakab*nak.

FŐVÁROS.

— **Tanító-választás.** A székesfőváros tanácsa ma délelőtt a következő tanítókat választotta meg: Polgári isk. igazgatók lettek: *Tanos László*, *Szécskay István*. Elemi iskolai igazgató: *Martos Ágost*, *Kéri Jakab*, *Cziko Ferenc*, *Koncsek Lajos*. A felsőbb leányiskolához: *Bognár Dezső*. A felsőbb keresk. iskolához: *Rózsa Mihály* dr. Polgári iskolai tanítók és tanítónők: *Végh Mihály*, *Földes Gábor*, *Bakács István*, *Halász Gyula*, *Gold Ágost*, *Dankovics Mihály*, *Ágh Géza*, *Székely László*, *Kende István*, *Spillenberg Mária*, *Szalkai Elvira*, *Szemere Ilona*, *Sztojanovics Irén*, *Retkovics Demetria*, *Tatai Janka*, *Kreszler Hermína*, *Dinga Béláné*, *Táborszky Andrea*, *Patterson Sarolta*, *Szabó Gizella*, *Eberling Irén*.

— **Közlekedés az eskütéri híd környékén.** A kereskedelemügyi miniszter, hogy a belváros közlekedési bajain segítsen, tudatja a főváros hatóságával, hogy a híd mellett és alatt levő alsó kőpartot átengedi a gyalogközlekedésnek s megengedi, hogy a híd följárójának a lépcsőit is használják; a híd környékét villamos lángokkal fogják világítani.

— **A farkasvölgyi villamos vasut.** A kereskedelemügyi miniszter felhívja a főváros hatóságát, hogy a farkasvölgyi villamos vasut céljaira szükséges területeket engedje át s a helyhatósági engedélyt adja meg. Tudatja egyszersmind, hogy a *Ferenc József-kaszárnya* melletti csonka vasuti vágány engedélyezési tárgyalása június 20-dikán lesz a kereskedelemügyi miniszteriumban.

— **A martiniquei szerencsétlenek fölségítésére a tanács ma kétezer koronát szavazott meg.**

— **Villamos vasut Kőbánya-Rákospalota között.** A kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta a főváros közgyűlésének azt a határozatát, amelylyel a kőbánya-rákospalotai villamos vasut céljára szükséges területet átengedte s felhívja a hatóságot, hogy a vonatkozó ter-veket mutassa be.

Mákvirág-bokréta,

— ajánlva Széll Kálmán belügyminiszter urnak —
Budapest, június 17.

(P.) Első sorban is bocsánatot kérek a derék mákvirágoktól, hogy az ő gyűjtő nevük alá foglalom azt a tarka mérges gízgaot, amit nemzet-segeink bürös, bojtörjános mezején tallözva egyetlen nap alatt gyűjlöttünk össze.

Összegyűjtöttük és bokrétába kötöttük minden nemzeti botanikus, minden megalkudó, gyámoltalan magyat politikus, a fő és legfőbb hip-perlojális urak igaz gyönyörűségére, s igaz hódolattal teszszük le Széll Kálmán miniszterelnök ur asztalára.

Gyönyörködjék benne.
Mert igen dus, módfelett tarka ez a bokréta, van benne bolondító csalmatag, kutyatej, farkas-cseresznye, laboda, bolondgombak, sokhimü serge, bódító, mérges füvek gubbanca, gyüölködés feketesége, irigység sárga színe, lazítás vérvörö-sége, szász zöldség. Igen változatos kvodlhet.

Egy nap termésé az egész se termés naponta megújul. — Száll belőlük az undor, a gyaláz-kodás, a hazugságok kevert párája.

Hadd szálljon. Az orrfacsaró szagtól egyszerre csak elprüsszentjük magunkat.

S aki prüsszent, az ébrén van. Erre van szükségünk, mert aluvásunk hosszú tétlen éjszáká-jában burjánzott fel ily bátran ez a sok mák-virág.
Ha felébredünk, kigyomláhatjuk a mezőt, mi-előtt elcsenevészedik a burjánban a termés nemes magja.

Ime mai bokrétánk:

Ne fogadj szót.

A lugosi román passzivista párt lapjában, a *Drapelulban*, mely tudvalevőleg igen közel áll *Kadu Demeter* dr. lugosi püspökhöz, nyílt izgatás jelent meg *Wlassics* miniszter ama rendelete ellen, melynek értelmében az állami népisko-lákban a hittant ezentul csak magyar nyelven szabad tanítani. A lap egyenesen azt mondja, hogy az engedelmséget meg kell tagadni ebben az ügyben, mert a román gyermekek a hit-tant más nyelven, mint románul nem tanulhatják, nem is akad pap, aki ezt nekik magyarul magya-rázza, s így hitoktatás nélkül kell maradniok. Már most várjuk, hogy a román »állami« iskolákban meg lesz-e a »bátorság«, (mi sokkal jobb nevet tud-nánk adni ennek) ilyen nyílt ellenszegülésre.

Tót őrzöngések.

A jó tótok közül még cifrább hírek egész raja jut hoz-zánk. A fevidéki újságok megint a legképtelenebb módon izgatnak ellenünk. Ezeket a lapokat többnyire felekezeti tanítók szerkesztik. *Bielek* János nyugalmazott tanító el-len a közökt. miniszter fegyelmi vizsgálatot is indított. A *Felvideki Sajtóiroda* gyönyörű bokrétát kötött össze *Bielek* lapjának, a *Ludové Novini*-nek magarellenes ki-rohanásaiból. Ez a széphanzásu újság amiatt az égbekiáltó dolog miatt kesereg, hogy a vármegyei bizottságok gyűlésein magyarul kell tárgyalni és magyarul vezetik a jegyzőkönyveket. Biztatja hivat, hogy követeljék a tót nyelv-nek a tárgyalásba és jegyzőkönyvbe való visszahelyezését, a *Narodnie Novini*, a tót nemzetiségi párt hivatalos lapja roppant durva hangon ír arról, hogy Liptómege tavaszi közgyűlése elvetette a tót tulzók indítványát, hogy a tót nyelvet a tárgyalásban és jegyzőkönyvben a magyar nyelv mellé helyezték. *Kiüznek bennünket* című vezércikkében azt mondja, hogy a tótokat nemcsak az országból, de má-szükébb hazájukból is kikergetik. Liptóban nem szabad tótlul beszéni, ott, ahol 72 ezer tótot és csak 1771 »pa-piros« magyart mutatott ki a magyargyártó statisztika, ahol ezer év óta a legt szább irodalmi tót nyelvet beszélék ahol a tót nyelv nélkül ugatni vagy rőtögni kellene. A nép soha meg nem tanul magyarul, de szegény, hogy a közgyűlésen nem szólalhat fel anyanyelvén. . . Ilyen meg-alázásra a rokon montenegrói handzsárt, a bur puskát

ragadna, csak a »galamblekü« (!) tótok túrnek még, de nem sokáig.

Hanem a magyarfaló újságoknak még ez sem elég. *Tó-tosítják* a magyar helyneveket, sokkal gyorsabban, mint ahogy a helynevekről szóló törvény végrehajtói magyaro-sítják az idegen neveket. . . A *Hlas* egész tótországgi helységnevtárt közöl, melyben vagy lefordítja, vagy leg-alább elferdíti a magyar helységneveket. Így lesz *Királyi-ból*—*Kralova*, *Családkából*—*Cladnice*. *Érsekújvárból*—*No-vé-Zémky*, *Negyedből*—*Neded*, *Köpördből*—*Kepesd*. — És a történeltudomány! A magyar szabadságharcot termé-szelesen tót renegátok, köztük *Kossuth* és — *Pelovics*! (*Értsd Petőfi*) csinálták, port hintettek az egész világ sze-mébe, elárulták, tönkretették saját testvéreiket.

Itt már vége a fanatizmusnak. Itt az őrzöngés kez-dődik.

Vakulj magyar.

Vág-Ujhelyről jelentik: *Kramolin Viktor* dr. nyitrai megyei főispán a miavai járás után a vág-ujhelyi járást látogatta meg, ahol különösen néhány evangélikus lelkész izgatása következtében szintén nagyon kedvezőtlenek a nemzetiségi viszonyok. A nyitrai törvényszék éppen a napokban fog törvényt ülni néhány evangélikus tót lelkész és társaik fölött, akik ellen az ügyészség hatóság elleni lazítás miatt emelt vádat. A járás hazafias közönsége ilyen kör-ülmények között annál nagyobb örömmel fogadta e hó 14-én a vármegye főispánját és lelkesen ünne-pelte. A vasutnál több ezer ember várta és lovas-bandérium kísérette *Vietorisz Miklós* orsz. képviselő házához. Az uton diadalkaput állítottak, valamennyi házon, még a tótok házaín is nemzetiszínű zász-lók lengtek. Este fényes kivilágítás volt, amelynél a nép nemzetiségi vezérei, *Markovics Rezső* vág-uj-helyi ügyvéd és *Markovics János* vág-ujhelyi orvos jártak elül jó példával. 1/210 óraker a polgárság 150 fáklyával a főispán lakása elé vonult és lel-kesen üdvözölte. A 4000 főnyi tömeg előtt a főis-pán nemzetiségi politikájának azt a sarkalatos el-vét hangoztatta, hogy tót testvéreinket szeretettel övezzük körül és ez uton igyekezzünk őket a kö-zös haza szeretetére megnyerni s csak akkor, ha rosszakaratot, a hazárulással egyenlő izgatást láunk, üssünk nagyot s érzékenyen és bénítsuk meg kö-zös erővel a panszlavizmust. A főispán beszéde minden körben osztatlan tetszésre talált. 15-én és 16-án a főispán bejárta az egész járást, mindenütt meglátogatva a vidék előkelőseit politikai álla-sukra való tekintet nélkül. A talvak lakossága, a tótszág mindentel lelkesein fogadta a főispánt, mert 20—30 év óta főispán nem járt náluk, nem érintkezett velük.

A műelkesedés azonban nem gátolja meg a de-rék urakat, hogy post festa újra ne marják a magyart.

Izgató papok.

— **Temesvárról** jelentik a Magyar Távirati Irodának: A buziási csendőrség a temesvári törvényszék megbízásából Buziáson *Pepa János* román esperesnél és *Ciokoi* bachovári papnál lefoglalt egy *Aranylapok* című államellenes román röpiratot.

A zöld szászok szennyese.

Szeged, június 17. Ma reggel 10 óraker kezdődött meg a szegedi törvényszéknél a *Korn Arthur* ellen meg-indított sajtóper tárgyalása. A vádatóságot *Winkler István* kir. ügyész, a vádlottat *Ehrlich Miklós* dr. nagy-peremiai pangermán ügyvéd képviseli. *Korn Arthur* 31 éves, büntetve már volt és pedig két heti fogházra egy halott megrágalmazása és kétszer sajtórendőri kihágás miatt. Nem érzi magát bűnösnek. Kéri az elnököt, hogy németül beszélhessen. Az elnök kijelenti, hogy csak akkor beszélhet németül, amikor nem tudja magát eléggé jól kifejezni magyarul. A vádlott előadja, hogy csodálkozik azon, hogy az inkriminált közleményben izgatást látnak. Szózat volt az a német atyákhoz a tizparancsolat negye-dik pontja alapján. A közleményben előforduló az a kifejezés, hogy a németeket piszkos ár veszi körül, csak azt jelenti, hogy hitehagyott az, aki semmibe sem veszi anyanyelvét. Egyébként távol áll tőle az izgatás szándéka. A bíróság elrendeli a tanuk kiállgatását. Az első tanu, *Breier Béla* egy alkalommal jelen volt Nagy-Kikindán egy vendéglőben, ahol *Korn* lakomát adott szász vendégei tiszteletére. *Korn* ott egy pangermán felköszöntőt mon-dott. Egy más alkalommal *Korn* bemutatkozott neki németül, s magyarul válaszolt, mire *Korn* azt felele: *Hogy lehet valaki ilyen gyalázatos?* Erre tanu megerte *Korn*t. Második tanu *Kaul* Andrásné kereskedő neje elmondja, hogy *Korn* megtámadta azért, mert fiával ma-gyarul beszóit, azt mond-án: Nem illik, hogy német asszony magyar nyelvre oktassa ki gyermekét. A haza-fias derék asszonyt a közönség magyar érzelmi vallo-mása után lelkesen megéljenzette. Harmadik tanu *Kiss Károly* nagykikindai ügyvéd és szerkesztő felemlíti, hogy egy *Vecel Frigyes* nevű kereskedő *Korn* izgatásainak hatása alatt megváltoztatta magyar cégfeliratát és helyette

német feliratot alkalmazott. Kornak nagy része van a brassai bank kinkindai fiókjának megalapításában, ahol alkalmazást is kapott. Korn *külföldről* kap pénzeket, de kap *Nagy-Szebenből* is. Az újságját Korn ingyen küldi szét a lakosoknak. Korn igazgatásának hatása olyan nagy Kikindán is, hogy még az ügyvédek között is szenvedélyes pangerman vitáknak napirenden a pertárban. A következő tanu *Parisól* Lajos soulturi tanító az állapotokról beszél, a melyek azelőtt uralkodtak és most is fennállanak. Régebben minden szülő örült, ha gyermeke jól tanult magyarul. Mióta Korn fellépett, ez teljesen megváltozott. A gyermekeket *felizgatják*, hogy magyarul ne tanuljanak. A községi iskolaszék kimondta, hogy csupán csak két tantárgyat szabad magyar nyelven tanítani. A következő tanu *Morx* Tamás, szent-huberti tanító. Községének hasonló elsvábosodásáról beszél. *Schäfer* Ferenc szent-huberti plébános arról beszél, hogy most ha megszólít olyan embert magyarul, aki tud magyarul, az németül felel. Az egész mozgalom a Los von Rom-mozgalommal van összeköttetésben. Urnapján a pangermanok nem akarták megengedni, hogy az ünnepi sátrakat feldisziítsák. Ez csupán az asszonyok közbenjárásával sikerült. Tanu egy kovácsmesterhez elűzent, hogy jöjjen valami igazítani való miatt, de ez azt felelte, hogy magyar embernek nem dolgozik. A tárgyalás tovább folyik.

Az esküdtek 8 szavazattal igennel feleltek, mire a törvényszék a vádlottat 6 hónapi államfogházra ítélte.

A bokréta sötét színeibe némi enyhéséget csak két hírünk hoz. *Zsombolyán* a derék sváb gazdák tüntettek magyar erelmük mellett *Darányi* miniszter előtt, s a csanádi esperesi kerület derék papsága foglalt állást a nemzetiségi igazgatókkal szemben, akiknek németajku hivatást erősen kerülgették az aldeutsch ügynökök.

*Nagy-Szent-Miklós*on Pacha István esperes-plébános előterjesztésére az esperesi kerület papsága, a délvidéki pángermán mozgalommal foglalkozva, kijelentette, hogy az ő német hivatást is is úgy ragaszkodnak a magyar állam-eszméhez, mint régen s a közjük hivatalosul betolakodó ügynökök ujságait nem olvassák, nem fizetnek elő rájuk. Ami pedig azt a vádat illeti, hogy a papság nem törődik eléggé hivatásuk magyarságával, határozottan kijelentik és megfogadják, hogy, amint ők mindig igaz magyaroknak érzik magukat, bármilyen származásuk is, hivatást a magyar hazát szeretetében fogják nevelni s e célért semmi áldozattól, fáradságtól vissza nem riadnak. Ez az ünnepélyes konfesszió, bárha a délvidéki papság hazafisága sohasem volt kétséges, mégis szolgálatot tesz a magyarság ügyének.

NAPI HIREK.

Budapest, jun. 17.

T. előfizetőinket, kiknek június 15-én lejár az előfizetése, kérjük az előfizetés mielőbb való megújítására, hogy a lap szétkúdesében fennakadás ne történjen.

(Időjárás.) Június 17. Északkeleti Európát depresszió borítja melynek magva a finn-öböl környékén van, továbbá közép, dél és délkeleti Európában is alacsony a levegőnyomás. A maximum nyugati és keleti Európa felett tartózkodik. *Európa* időjárásában lényegesebb változás nincs. *Hazánkban* az idő változókéony. Keleten a hőmérsék emelkedett, nyugaton pedig sülvedt. Zivataros esők voltak az ország nyugati felén és Erdély délkeleti megyéiben. *Várható:* változókéony idő hőmérséklettel és sok helyütt esővel, illetve zivatarral. Hőmérsék: 18.9.

(Személyi hírek.) *Lónyay* Elemér gróf és neje ma reggel Budapestre Visegrádra utaztak, hol nyaratól számdeköznak venni. — *Baltik* Frigyes evangélikus püspököt Balassa-Gyarmat mellett lovai elragadták. Kocsija felborult, de a püspök szerencsére csak jelentéktelen sérülést szenvedett. — *A román trónörökös* pár londoni útjában ma reggel 7.50 perckor érintette a fővárost, hol egy óra hosszat tartózkodtak és 8.50 perckor Bécs felé tovább utaztak. — *Szejid bég*, a szultán szárnysegéde és *Huszni* basa pétervári török nagykövet tegnap Péterhofban az Alexandra-világban kihallgatáson voltak a cárnál. — *Ferdinand* bolgar fejedelem Moszkvából Trieszbe utazott.

(A sz. sz. király állapota.) *Sybil*enorból távi. ratozók: a szász király állapotáról ma reggel 7 órakor a következő orvosi jelentést adták ki: A beteg aránylag nyugodtan töltötte az éjszakát és kissé jobb étvágyal reggelizett. A szív működése tegnap még ismételtlen igaztásra szorult. Szívgyöngeségi rohamok nem mutatkoztak. Az érverés száma ingadozó.

(Láng Lajos miniszter és a rendőrfőnök.) Láng Lajos kereskedelmi miniszter tegnap egy küldöttség kereste fel, amelynek tagjai között volt *Csik* Cirkjék dr. a minoriták országos főnöke is. A miniszter szívélyesen társalgott a kiváló lelkiatyával.

— Az én időmben — mondotta többek között — még szó sem volt felekezeti villongásról. Én, mint protestáns, a piaristákhoz jártam és első eminens voltam.

— Mi kegyelmes uram — mondotta a rendőrfőnök — ma sem veszünk részt semmi felekezeti villongásban. Mi a felekezeti türelmesség hívei vagyunk.

— Ennek nagyon örülök — szólt a miniszter. Majd tréfásan hozzátette. Csak hogy Nagybanán ugyan korteskedtek ellenem a rendtársai.

A főnök kissé zavarba jött, de aztán hirtelen feltalálta magát. Így szólt:

— Jöjjen el, kegyelmes uram, mielőbb hozzánk Aradra és majd meglátja, hogy minő szívesen látjuk.

— Hát én sokat fogok utazni, felelte a miniszter — de engem nem igen fognak látni!

Láng miniszter így jelezte tehát, hogy inkognitóban fog utazni szerde az országban.

(Házasság.) *Kugler* Gyula honvéd főhadnagy oltárhoz vezette *Sztojanovits* Blankát Kolozsvárott.

(Egy fiatal élet tragédiája.) Tegnap megemlékeztünk arról a tragikus sorsról, mely Keszthelyen egy fiatal huszár kadét életét kivánta áldozatul. Tudósítónk mai leveléből megtudhattunk egyes részleteket. *Puteani* Zdenko báró önmaga lötte fősbe magát, nem a csendőrök fegyvere ölte meg. A tiszthelyettes fia volt *Puteani* Kološ Béla századosnak. 1881. augusztus 11-én született. Atyja 12 évvel ezelőtt halt meg, özvegy édes anyja még él. *Halassy* Pál tábornok anyai ágon nagybátyja. A tiszthelyettes tragikus halála nagy részvétet keltett a városban. Azt hiszik, hogy hiszterikus állapotban követte el a végzetes tettet. Pécsről egy hadbíró ment ki, hogy az esetet alaposan megvizsgálja. A 8. honvédhuszár ezred gyászjelentést adott ki a szerencsétlen ifjú haláláról. Tegnap bezenelték a holttestet s katonai pompával kísérték ki a pályaudvarra. A halottat Kecskemétre szállították végső nyugalomra. Az öngyilkos tiszthelyettes zsebében találtak egy levelet, melyben azt írja, hogy adósságai miatt lesz öngyilkos.

(A kolozsvári zászló-affér.) A kolozsvári polgárság, mint ismeretes, élénken kikelt az 51-es ezred új zászlója ellen, melyen a magyar címer méltánytalanul és jogtalanul volt elhelyezve. E kérdésben a miniszterelnök is igazat adott a polgárságnak. A polgárság lemondott arról, hogy résztvegyen a felszentelő ünnepségen. Mint értesülünk, a katonaság erre törölte a polgárságot azoknak a névsó ából, akik a zászlóba szöveget vernek.

(Gorkij Maxim.) A sors különös játéka, hogy éppen ma kapjuk halála híreit annak az embernek, kinek ragyogóan megkezdett pályafutását a mai tárcában rajzoló egyik munkatársunk. Nem egészen bizonyos a halálhír, de jobban ismerjük az olasz elnyomónak természetét, sem hogy valószínűnek ne tarthatnók. Mert *Gorkij* Maximot, a fiatal orosz írók virágát, akit az orosz akadémia most választott tagjává — egy szabadszellemtű munkája miatt börtönbe zárták, bárha tudgyalladásban feküdt. Visszavonatták az akadémia választását is. Az, hogy az egész Európa tele lett s a szegény ember nevével, hogy munkait elkapsodták s hogy az újabb kiadásokat nem győzik várni — nem bánhatta volna, hogy hiába záratta el a beteg embert, aki egy szalmaszálal sem tehet keresztbe ellene — a világot mégis meghódította az, ami a fő: a szellem. Ha igaz, hogy *Gorkij* meghalt a börtönben: kár, örök kár, hogy többet nem tehet nagy eszméinek diadalrajtásáért. De amit eddig tett, az ellen kevés az orosz cár hatalma is.

(Országos árvíz.) Az esőzésben nincs szünet s a folyók árja egyre nagyobb veszedelemmel fenyegeti az amugyis silány termést. Az áradásokról ma értesüléseink ezek: *Szatmárról* távirják: A várost három nap óta állandóan veszélyel fenyegeti az esőzések következtében kiáradt *Szamos* folyó. *Szatmár* határában, ahol a *Szamos* vizállása 5 méter, már árvízveszélyes jelleget ölt. Folyó hó 13-a óta a víz magassága 5 méteren felül van. A jelenlegi vizállás 5.78 cm. A víz nyomása oly erős, hogy három helyen szivárog a töltés és pedig a város alatt a jobb parton, aminek következtében három utcában a közlekedés a víz miatt megakadt. A rések betömésén éjjel-nappal katonák dolgoznak. A *Szamos* bal partján fekvő községek roppant kárt szenvednek; a rétek és az összes vetések víz alatt állanak. Közvetlen *Szatmár* határa a *Szamos* bal partján, víz alatt áll és itt is tönkrementek az összes vetések. A város alatt a part mentén végig ezer meg ezer ember dolgozik az ár megfékezésén, míg a rendet a katonaság tartja fenn. Most látszik csak, mily szükség volt a *Szatmár* városa által újabb időben épített, kőből készült körtöltésre; ha ez nincs, ma az egész város víz alatt állana. Déli 12 órakor konstatalható, hogy a vizállás nem emelkedik. A *Szamos* kezd apadni. Déli 12 óra óta 5 centiméter az apadás. Az erdélyi résekről is apadás jelentenek.

(Szabad a kapitány ellen.) A katonatisztek bánásmódjára élénk világot vet az a jelenet, mely *Nagykanizsán* történt tegnapelőtt. A 48-ik gyalogezred kaszárnyájában *Bernecki* báró *Sprecher* Artur dandárparancsnok a

rendes tavaszi szemlét tartotta az itt elhelyezett 2-ik zászlóalj felett. Mikor az 8-ik század felett tartotta a szemlét s azt kérdezte, nincs-e valakinek panasz a század 73 emberéből 66 lépett ki neheztelésre kapitányuk *Milanoff* Dusan ellen. Mindegyik azt panasolja, hogy a kapitány goromba és kegyetlenül, embertelenül bánik velük. Az ügyben szigorú vizsgálat folyik.

(Rövid hírek.) *Lipót Salvator* léghajója, mely vasárnap szállt fel Bécsből, 10 és háromnegyed óráss légi ut után, hűtőn *Szokol*d mellett szállott a földre. A léghajó két utasa jól érzi magát. — **A budai szerb egyházközség** díszes palotát épített Budán, a tabáni templom tőzsomszédságában. Ebben az új palotában lesz a budai szerb plébános lakása és hivatala. — **Pélsankét.** Abonyi miniszteri tanácsos ankétet hívott össze a sütőmesterek és alkalmazottaikból, melyen megvitatták a főváros által alkotott új szabályrendeletet. — **Megszokott a törvényszék** fogházából egy *Fogl* János nevű vizsgálati fogoly. A rendőrség kiadta ellene a körrőző levelet. — **Mérgezés tünetei** között megbetegedett hét ember, kik a *Schillinger*-vendéglőben ebédeltek. A vendéglősné is rosszul lett. A vizsgálatot megindították. — **Óriási vihar** dühöngött június 12-én Kézdivásárhelyen és vidékén. A szél oly erős volt, hogy fákat tépett ki, házfedeleket szakított le. — **Tűz pusztított** Kolozsvárt a Monostor-utcában, *Horváth* Miklósné telkén, de a tűzoltóknak sikerült a tüzet elfojtani. — **Pallay Lajos**, a nagyváradi sajnálatos kimenetelű párbaj sebesültje teljesen felépült súlyos sérüléseiből.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét *Herczeg* és *Horvát*, Budapest, *Kerepesi*-ut 52. szám alatt, az „*Adria*” szállóval szemben létező női divat áruházára.

x Csuz és köszvény ellen elismert legkittünőbb szer a *Zoltán-féle* kenőcs. Ara 2 korona. *Zoltán* Béla gyógyszer-tárában Budapest, V., *Sétátér*-utca és *Szabadság-tér*

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A Magyar Tudományos Akadémia harmadik osztályának tegnapi ülésén *Szily* Kálmán elnöklete alatt *Entz* Géza tartott előadást *nehány patagómiai végletéről*. Majd *Högyes* Endre ismertette a *Pasteur* intézet mult évi munkásságát. Ezután *König* Gyula az aritmetika köréből olvasott fel, *Klein* Gyula pedig *Kubacska* András vendégnek egy növénytanulmányát.

Indali-ünnep *Kolozsvárt*. *Kolozsvár* lelkes közönsége emléktáblával jelölte meg a *Wesselényi* utcában azt a házat, amelyben *Indali* Péter kiváló neveléstudományi író és *Indali* Gyula, a korán letört lánglelkű költő laktak. Az ünnepély első fele délelőtt a tanítóképző nagy-csarnokában folyt le, ahol *Kozma* Ferenc tanfelügyelő emlékezésedét mondott *Indali* Péter, *Versényi* György pedig *Indali* Gyula felett. A színház hősnője *Tóvölgyi* Margit elszavalta *Felszegi* Dezső „*Kesergő* Muzsa” című versét. Délután, a *Wesselényi*-utcában *Tompa* Kálmán színész szavalta *Indali* „*Végszó*” c. versét s *Szvacsina* polgármester leplezte le beszéd kíséretében az emléktáblát. Az emléktáblán ez áll:

EBBEN A HÁZBAN LAKOTT
ERDÉLYI INDALI PÉTER
A KIVÁLÓ NEVELÉSTUDOMÁNYI ÍRÓ
SZÜL. 1824. — MEGHALT 1885.
ÉS FIA INDALI GYULA
A LÁNGLELKŰ KÖLTŐ. SZÜL. 1856. — MEGHALT
1880.

Operai növendékek vizsgálata. Tegnap a zene-akadémia operai osztályának növendékei nyilvános záróvizsgálatot tartottak az Operaházban. Általános nézetünk az a tegnapi esetről, hogy a tanítványok énektéknikája kifogástalan, ami a tanárok és tanárnők fő tétlen elismerendő érdeme, de bizony igazi tehetség igen kevés akad közöttük. *Ambrus* Zoltánnak van a legszebb és legművészebb hangja. Őt különben már nem is kellett volna énekelteni, mert ismerjük vendégjátékának nagy sikereit s különben is — amit örömmel jegyzünk ide — már szerződött tagja Operaházunknak. Mellette nagyon háttérbe szorulnak a többi tanítványok. *Grász* Adél még sokat ígérő tehetség, de *Weisz* Erzi, *Joksch* Irma, *Durigó* Ilona s az egyedüli férfinövendék: *Szemere* Árpád bizony nem nagy reményre jogosítanak.

Az Uránia színházban tegnap volt az utolsó előadás. A színház augusztus 15-ig zárva lesz.

Hegyi Aranka színésziskolájának ma este fél 8 órakor lesz utolsó vizsgálódása a Városligeti Színházban. Mint értesülünk, a kiváló művész népszínházi elfoglaltsága miatt abban hagyja iskoláját, amelyből egész sora került ki a jó színészeknek s amelynek így a ma esti előadás lesz utolsó szereplése.

Színházak másora. 1902. június 16-án. *Magy. kir. Operaház:* Zárva. — *Nemzeti Színház:* A hőgre. — *Az attaché.* (Kezdeté fél 8 órakor.) — *Nepszínház:* *Kin* Fu. (Kezdeté fél 8 órakor.) — *Vigszínház:* X. asszony. (Kezdeté fél 8 órakor.) — *Magyar Színház:* A postás fia és a huga. (Kezdeté fél 8 órakor.) *Fővárosi nyári színház:* Trapezunti hercegnő. (Kezdeté fél 8 órakor.) — *Városligeti Színház:* Hegyi Aranka színésziskolájának vizsgálati előadása. — *Kaland.* — *Hangverseny.* — *A vasyáros.* — *Eljegyzés* lámpafénynél. — *Fal* tövében. (Kezdeté fél 8 órakor.)

SPORT.

Lóverseny Pécsen. Baranya, Somogy, Tolna és Zala vármegyék urlovasai és huszártisztjei vasárnap, mint levelezők írja, Pécsen rendkívüli érdeklődés mellett lóversenyt rendeztek. A díjlovaglásban győztek: Czito Károly százados és Késmárky Béla hadnagy. A lovaglótanárul alkalmazottak részére rendezett díjlovaglásban Sárossy László és Moys Elemér főhadnagyk győztek. A díjlovaglásban Rónay Sándor főhadnagy és Jeszenszky József hadnagy nyerték el a díjakat. A kettősfogatok ügetőversenyében nyertesek lettek Nádossy Elek, Hoyos Miksa gróf és Csapó Dániel. Az urlovasok akadályversenyében elsőnek érkezett be Késmárky Béla hadnagy, második Puttheány István báró hadnagy, harmadiknak Thassy Elemér. Az amerikai és orosz ügetők versenyén ifj. Bernieder József győzött. A sikversenyen Havassy hadnagy első, második lett Jeszenszky József hadnagy, harmadik Mándy Béla.

A football és a lawn-tennis. A szabadtéri sportjátékokra való tekintettel két apró füzet jelent meg. Az egyik a football foglalkozik, a másik a lawn-tennis játéka tanítja meg az olvasót. A footballról Szafka Manó tanár könnyen megérthető módon magyarázza el a rugó labdajáték minden csínját-bíját. A másik füzetben a lawn-tennisről szól Hegyi Kornél az eredeti szabályok alapján. A két apró könyvnek, mely Barta Lajos kiadásában Budapestben jelent meg, meg van az az előnye is, hogy a mellényzsebben elfér. Áruk darabonként 20 fillér. Kaphatók minden könyvkereskedésben.

KÖZGAZDASÁG.

Állatkiállítás Zombolyán. Vasárnap nyitották meg a torontáli sváb gazdák a Zombolyán rendezett állatkiállítását. A délvidek ez ünnepén résztvevő Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, akit a rendezőség, élén Csekonics Endre gróffal és Treisz József zombolyai gazdaköri elnökkel lelkes ovációkban részesített. A minden tekintetben sikerült állatkiállítás megnyitójának megmagasztalták az alkalmat a magyar nemzeti eszme mellett való tüntetésre, amire Darányi miniszter lelkes köszönettel felelt, azzal végezve a sváb gazdákhöz intézett beszédét, hogy a szorgalmukon oly mértékben legyen isten áldása, amint szeretett hazánkhoz ragaszkodnak. Végül Petrács János tanító száz öreg kispap vezetésével a miniszter elé, akik kijelentették, hogy hűen ragaszkodnak a magyar hazához, restellik és elítélik a túlzó magatartását, s köszönetet mondtak, amiért az állam lehetővé teszi fiáknak a magyarnyelv megtanulását.

A Hortobágy öntözése. Debreceni levelezők jelentik, hogy a gazdasági bizottság ülést tartott, melynek legfontosabb tétele az volt, hogy a gazdasági bizottság hasson oda, hogy a Debrecen város részére utalt összeg a földmívelésügyi költségvetés keretében legyen annyi, hogy abból a Hortobágyon mintegy 300 holdnyi területre öntöző csatorna létesíthessék. A gazdasági egyesület az

öntözést állattenyésztési szempontból nem helyesli s így az életre való javaslatot elvetette.

A kereskedők és a szövetkezetek. A budapesti kiskereskedők a jelenlegi nehéz kereskedelmi viszonyok kényszere alatt mozgalmat indítottak érdekeik istápolására. A mozgalom éle a szövetkezetek ellen irányul. A cél elérése érdekében a végrehajtó bizottság most köriratot intézett valamennyi kiskereskedőhöz. A körirat szerint minden józan kereskedő, akár észleli már e bajokat, akár csak kilátásai vannak arra, hogy a jövőben fogja azokat észlelni, (hisz ma már a szövetkezetek rőfös-árúkat, divat-árúkat, tejet, sajtot, vasat, szentet, ruhaneműt, cipőt, húst, piperecikket stb. is árulnak) csatlakozni fog azon mozgalomhoz, melynek egyedüli célja, megvédeni a kereskedők jogos érdekeit. A mozgalom a Klauzál-utca 3-ik számú házában állandó irodát rendezett be, melyet Willinger Ferenc és Takács Gyula vezet.

A központi vásárosnokok áral. Junius 17. (Vámos és Bruszt hat. közv. üzleti jelentése.) A mai hetivásáron sem volt élénkebb tüzet észlelhető, mint az előző napokon. Élénk tüzet egy cikkben sem fejlődött ki, az árak nagyjában változatlanok, csakis tojás iránt észlelhető élénkebb érdeklődés, de az tüzet fejlődését ezen cikknél is megakasztja az a körülmény, hogy kevés ár érkezik a piacra. A mai nagybani jegyzések: *Husfélék:* vidéki marhahús eleje 62-72, hátulja 72-88 korona 100 kgmonként; állott borjú bőrb en hosszan mérve, súlylevonás nélkül 68-80 fillért jegyeztek kgmonként. *Tojásban* a hozatalok nagyon kicsinyek és az ár ma l.r. friss telt tojást érte 59-60 koronáig emelkedett eredeti ládánként, gyengébb minőségű és erdélyi árú 57-58 koronát jegyzett. *Vaj:* l.r. szőv. édes tejszínből készült, kiválóan kedvelt jegyű árú fél kilós darabokban 2-2,20, egyéb jegyű 1-5 kilós darabokban 1,80-1,90 és jó friss főző vaj 1,40-1,60 koronát jegyzett kilónként. *Vadfélék:* őzek hosszan 1,50-1,60 koronával nyerneik elhelyezést kgmonként. *Spárgában* az tüzet megszünt. *Élő és vágott baromfi* árak a minőség szerint változnak.

Budapesti tőzsdék.

Gabonatőzsde.
Készárúüzlet.

A malmok kedvező vételkedvet mutattak és a gyér kínálat mellett 8000 mm. búzát vásároltak össze. Az árak egyes tételeknél 5 fillérrel javultak.

Folyó hó 15 este 6 órától	16 - 6 óráig érkezett	elment
búza	9699 mm.	2466 mm.
rozsa	255	—
árpa	578	420
zab	928	156
tengeri	9911	18252
liszt	511	20355
korpa	100	5983

Eladatott: Búza: Tiszavidéki: 300 mm. 79 kgr. 10.00 K. 900 mm. 78.5 kgr. 10.10 K. 50 mm. 78.1 kgr. 9.90 K. 100 mm. 77.8 kgr. 9.82 K. 1200 mm. 76 kgr. 9.65 K. 300 mm. 77.5 kgr. 9 K. 67 és fél f. felső. — Pestmegyevidéki: 100 mm. 78.5 kgr. 9.90 K. 100 mm. 77 kgr. 9.60

K. 50 mm. 76.5 kgr. 9.60 K. 100 mm. 75.5 kgr. 9.60 K. 300 mm. 76 kgr. 8.75 K. tuskós, 150 mm. 77 kgr. 9.60 K. keverékes. — Bácskai: 100 mm. 74.5 kgr. 9.50 K. — Zentai: 100 mm. 75 kgr. 9.60 K. — Bánsági: 750 mm. 76.7 kgr. 9.70 K. — Fejérmegyei: 400 mm. 79 kgr. 9.92 K. 200 mm. 79 kgr. 9.92 K. — Raktáru: 2150 mm. 76.5 kgr. 9.55 K. — Uj-búza: Felsőtiszavidéki: 1000 mm. 78 kgr. 8.30 K. augusztus 25. szállításra. — Rozs: 200 mm. 74.5 K. készpénzfizetés mellett. 300 mm. 7.50 K. készpénzfizetés mellett. 100 mm. 7.45 K. készpénzfizetés mellett. 100 mm. 7 K. 42 és fél f. készpénzfizetés mellett. 200 mm. 7.45 K. 3 hó. — Zab: 100 mm. 7.50 K. készpénzfizetés mellett. 100 mm. 7.45 K. készpénzfizetés mellett. 100 mm. 7 K. 37 és fél f. készpénzfizetés mellett. 100 mm. 7.35 K. készpénzfizetés mellett. 200 mm. 7 K. 12 és fél f. készpénzfizetés mellett. hajóról. 100 mm. 7.10 készpénzfizetés mellett. hajóról. 120 mm. 7.10 K. készpénzfizetés mellett. 100 mm. 6.90 K. készpénzfizetés mellett. dohos.

Határidőüzlet.

A zord idő reggel szilárd hangulatra indította a piacot; később kiderült az idő, komorabb lett ellenben a piacon a hangulat, és az árak lemorzsolódtak. Az irányzat mind nyomottabbnak látszik, — mindaddig, míg ismét be nem borul.

Délben jegyez: októberi búza 7.87-88, októberi rozs, 6.53-54, októberi zab 5.72-73, júliusi tengeri 5.03-04, augusztusi tengeri 5.10-11, 1903. májusi tengeri 5.04-05.

Érték-tőzsde.

Előzősde: Osztrák hitelrészvény 682.25. Magyar hitelrészvény —. 4 százalékos arany —. Koronajáradék —. Leszámitoló —. Jelzálog —. Rimamurányi —. Államvasut 679.50. Déli vasut —. Alpések —. Márka —. Városi villamos —. Ipar és kereskedelmi bank —. Közutvasut —.

Zárlat: Osztrák hitelrészvény 683. — Magyar hitelrészvény 703. — 4 százalékos arany —. Korona. —. Leszámitoló —. Jelzálog bank —. Rimamurányi —. Államvasut 678.50 Déli vasut —. Alpések 411. — Márka —. Városi villamos —. Ipar és kereskedelmiban —. Közuti vasut —.

A szerkesztő postája.

F. Gy. Pürkerec. Mi a magunk részéről, a magunk ismeretsége körében készsággal teszszük meg a kívánt lépéseket, de kívánatos volna, hogy egy cikkeske keretében felhívassék a nagy közönség figyelmé is [a zajzoni furdőre. Irja meg és szívesen nyitunk tért.

B. Zs. K.-Vásárhely. Megkaptuk a második közleményt is s kívánsága szerint intézkedünk annak idején. A kongresszust megelőző időre jelzett cikkeket nagy érdeklél várjuk. Szíves üdvözlét!

F-1. Fokról fokra lefelé!

Laptulajdonos a „Magyarság” kiadvállalata.

Klotild.

REGÉNY.

(15)

Írta: LEONDE TINSEAU.

Ford: MOLNAR GYULA.

Falconneau kisasszonyt, amint e sorokaf olvasta, az első pillanatban valami bántó kedveltség fogta el, amin egyébiránt nem csodálkozott. Róbert látogatása örömmel töltötte el, annál is inkább, mivel Biskrában való tartózkodásuk alatt sok örömben amugy se volt része. Lelkét azonban leginkább bámulathat ejtette az a borzalmas felfedezés, amely hirtelen agyába villant, amint ismeretlen barátjára gondolt, akinek falán eddig be nem vallott, eltitkolt nagy baja lehet. Hiszen az egészségéről sohasem beszélt. Lehet, hogy egyik tagjának me-rev zsbhadtsága, mi oly ritka ily fiatal korban, falán egy komoly, fenyegető, kétségbeejtő állapotot jelent?

— Édes Istenem! — gondolta Klotild — ha előbb találna meghalni, mint én!

Ezt a kínos, új nyugtalanságot, a mióta a világon volt, csak két emberi teremtséssel szemben érezte meg: apja és anyjával szemben. Önmagát kérdezte meg: »De hát mily helyet foglal el ő a szívémben?« Később pedig így gondolkodott: »Csakugyan szeretném?«

Erre a felfedezésre maga is elmosolyodott és tréfára fogta a dolgot. Milyen különös, beteges gondolat volna az, hogyha egy embert szeretne, akit soha sem látott és akit sohasem is fog látni, soha! Erre az ellenvetésre a szíve adta meg a feleletet: »Ő pedig szeret! Látott-e ő?«

És valami fájdalmas pallos kettévágta ezt az

alig életrekelte gyöngédséget. Kétségtelen, hogy Róbert rejtegetett előtte valamit. Odaadó, gyöngéd volt, mint eddig is, de félt attól, hogy szá-nalmával megzavarja azt a betegséget, amely amugy is tompa sulya alatt teljesíteni fogja feladatát. A részvét! Ez az egyszerű, de szerény lelkű fiatal ember nem tudta, hogy minő értékkel bír élete egy másik lény életére.

Hosszu idő óta, talán első ízben történt meg az, hogy Klotild felhagyott azzal, hogy számolgassa, mennyi ideje maradt még hátra e földön. Az egész nap eltelt így és este tollat ragadott, hogy a barátság ürügye alatt, a kellő hízegő formák mellett levelet írjon Bidarraynek, kitől »hí-reket kaphat új szomszédjáról«.

Mint valami képzelt betegről beszélt róla, kinek nem akarná rendes szokásait zavarni, majd pedig úgy írt róla, mint valami dologtalan, magányt kedvelő férfiúról, akinek sötét gondolatai vannak, nem lévén meg a kellő szórakozása.

— Nem osztja az én véleményemet ön is? — kérdezte tovább Klotild. — Nem gondolja-e, hogy egy érdekes utazás, teszem fel Algirba, hiszen ez könnyű és olcsó, a mellett, jót tenne neki? Ó azonban az ellenkezőt állítja. Szerinte egy ily utazás veszélyeztetné életét. Igazat mond-e? Sem ön, sem pedig ő nem jelezték sohasem, hogy egészségi állapota ily törékeny volna és valójában rendkívül homályos előttem ez a dolog, amelyet sohasem gyanítottak még csak egy szóval sem. Önben van az én nagy bizodalmam, azért hát önhöz fordulok, hogy az igazságot megtudjam, anélkül azonban, hogy barátunknak erről még csak sejtelmé is lenne, mert egy gondolom, hogy ha ő megtudná kérdezősködésemet, nyugtalanságát és vele baja komolyságát veszélyeztetném

Célestin e levélre mindjárt felelt, noha nem valami részletességgel, sőt sorai közül rossz kedélyhangulatát is ki lehetett érezni.

Falconneau kisasszony ezen még csak meg sem ütközhetett, hiszen csak akkor írt neki levelet, ha szüksége volt reá. Egyébiránt osztotta azt a véleményét Célestin is, hogy Róbert a legnagyobb oktalanságot követné el, ha Algirba utaznék. »És — így végezte levelét: — Ön lenne az első, aki azt, hogy ezt tanácsolta neki, megbánná.«

Klotild, amikor elolvasta ezt a levelet, napokig valami új, különös lelki állapotba jutott. Az élénk, jó kedélyét hirtelen oly halálos csüggedtség váltotta fel, hogy apja komolyan aggodni kezdett. Kérdezni nem merde leányát, azt gondolván, hogy amugy is tanuja lesz annak az erkölcsi válságnak, amely az ily mellbajosoknál nagyon is gyakori szokott lenni. Egy reggel leánya a szobájába zárkózott és valami misztikus ábránd hatása alatt írt; a sorok, amelyek a lelkéből ömlöttek elő, majd sirásra, majd mosolygásra fakasztották; mintha Istenhozzádot mondott volna a felkelő nap verőfénye mellett az alig megizlett menyői boldogságnak!

— Szegény barátom, amit ön most olvasni fog, nagyon hasonlít egy végrendelethez. Talán az is; hiszen magát a boritékot is így állítottam ki: Chalmont Róbert urnak. Felbon-tandó csak a...«

Két dolog esett azonban meg velem. Az első az volt, hogy a bátorságom hiányzik e rettenetes szó leírásához: biztosítom önt arról, hogy egy tízennyolc éves leánynak kihullana a toll kezéből, ha megpróbálná ily áldozatot hozni, még akkor is, ha már nagy gyakorlata van.

(Folyt. köv.)

Fiókküzetünknel a ház lebontása miatt nagyon olcsó árak.

1 legújabb angol homespun női gallér
110 cm. hosszú, remek színekben . 6.50 frt.
1 nagyon elegáns francia batiszt pon-
gyola 4.50 "
1 elegáns utcai ruhára való angol ze-
phir, minden hozzávalóval és diszszel 2.50 "
Legfinomabb francia battist teljes ruhára,
minden hozzávalóval és csipkediszszel 2.95 "

Francia delein, remek színek és minták-
kal, egész pongyola vagy ruhára való,
hozzávalóval és diszszel (7 m.) . . 4.- frt.
Legfinomabb Cloth, remek színekben,
selyem fényű blousra, alsó szok-
nyára stb. alkalmas, 140 cm. széles,
méterenként 0.70 "
1 ablakra való csikos tunis-szövet füg-
göny bordó, teget és crém színben 1.50 "

Gyönyörű mintás csipkefüggönyök,
m.-kint —.20, —.30, —.35, —.50, —80 frt.
1 legfinomabb cloth vagy cachmir pap-
lan 2 személyre való, minden színben 4.50 "
Paplanlepedő finom vászonból . . . 1.80 "
1 vég remek Herczeg-vászon 30 rőt. . 5.25 "
1 vég dunna-vászon 30 rőt. 3.95 "
1 vég finom chiffon 30 rőt. 4.75 "
1 vég lepedő-vászon varrás nélkül. . 7.50 "
1 vég czérna-kanavász 30 rőt. . . . 3.80 "

Vidékre utánvét mellett lelkiismeretes kiszolgálás.

Pártoljuk a magyar céget!

HERCZEG és HORVÁT BUDAPEST,
VII. ker. Kerepesi-út 52. sz. a. Adria-szállóval szemben

SZINHÁZAK.

Szerdán 1902. június 18-án.

Nemzeti Színház.
YVETTE.
Kezdeté fél 8 órakor.

Magyar Színház.
A postás fu és huga.
Kezdeté fél 8 órakor.

NEPSZINHAZ.
A cigánybáró.
Kezdeté fél 8 órakor.

Föv.nyári színház.
A trapezunti hercegnő.
Kezdeté fél 8 órakor.

VIGSZINHAZ.
Örnagy ur.
Kezdeté fél 8 órakor.

Városlig. nyári színház.
A cigánybáró.
Kezdeté 7 órakor.

HATSCHÉK MIKSA

Optikus (arófit Váci-utca) most:
Y., Eskü-ut 5, (Klotild palota,)
A „Belvárosi Kávé ház” mellett.)

Jelmezés néprajzelelt fényképek (színes) nagy választékban
Színházi látcsók 4 firtól feljebb. Vadász- és
verseny-távcsók 8 firtól feljebb. Szemüvegek,
orrszorítók és lorgnéttek 1 firtól feljebb. Lég-
szűrők 4 firtól felj. Hőmérők 40 krtól felj.
Műszemek (nálam minden
fajdalom nélkül be is tételtek.)
Fényképező gépek 75 krtól, illetőleg 3 forinttól
(nagyobb 6 forinttól) feljebb. Szerek napi árt.
Kirchner-féle citra-gliár és hegedű-húrok.

Íróasztalok, Könyvszekrények

mindenféle kivitelben és formában
legolcsóbb áron kaphatók

Dudik Jánosnál
BUDAPEST,

VII. kerület, Rózsa-utca 34. sz. alatt.
Árjegyzék 60 Dllér beküldése ellenében küldetnek.

Kávé

4 és fél kiló vételnél, mely több fajta is lehet, elvámolvás
és bérmentve utánvétellel küld

1 kiló háztartási kávé	1.15	1.20	1.30
1 kiló Cuba kiv. finom kávé	1.40	1.60	2.-
1 kiló Mocca-kávé	1.40	1.60	2.-
1 kiló Arany Jáva	1.40	1.60	2.-
1 kiló igen finom pörkölt kávé	1.30	1.60	2.-

Eisele-kávéraktár
BUDAPEST,

Nefelejts-utca 8-ik szám alatt.

Minden gondot és fáradságot

megtakarítanak a t. butorvevők, ha egy-
szerűen a régi, elismert hírnevű

Sárkány és Schütz
butorcéghez,

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 12. szám alatt
a New-York kávéházzal szemben

fordulnak, a hol is mindenkor dusan fel-
szerelt raktára található a minden faj-
tájú masszív kivitelű butoroknak a legju-
tányosabb árakon irásbéli jótállás mel-
lett.

Személyes meggyőződésre kéri fel a t.
butorvásárló közönséget

Sárkány és Schütz
butorcég, kárpitosok és díszítők

Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. sz.
a New-York kávéházzal szemben.

Sanid labdaesok
befecskendezés nélkül!

A legmakacsabb heveny és idült folyásoknál a leg-
biztosabb gyógyszer

férfiaknál és nőknél

egyaránt biztos szer. — Egy üveg 100 lab-
daes tartalommal és használati utasítás-
sal 6 korona. — Vidékre 6 korona beküldés
mellett bérmentve vagy utánvétellel.

Kapható a

„Magyar király” gyógyszerárban
Budapest, Marokkói-utca 2.

Első hazai zongoragyár

HEVESI BALAZS UTODA HARKAI M.

zongoragyáros, állami iskolák szállítója
ajánlja saját készítményű zongoráit, mely versenyre
bármely külföldi zongorákkal.

Budapest, Deák-tér 6. szám.

(Anker-udvar.)

Alapítottatott 1800 ban.
Millenium nagy érmmel, kitűnő jó és szép
munkahaladás, jó izlés, versenyképességért
1893. évi ipar-egyesületi ezüst-éremmel ki-
tüntetve.

Elvállalok minden e szakmába vágó javítást
hangolást és levágást.

Box-Calf

borjubőr ma a világ legjobb és a
legtartóssabb bőre, nem kell víx.
elni, viseletben pedig szép és
elegáns. Mertakül elegendő a
lábnak papírosan való körül-
rajzolása. — Kizárólag sa-
ját készítmény. Föltét-
ten jó állás. Ár-
jegyzék ingyen
és bérmentve.

Borjubőr sima, stapára való 3.20. Borjubőr betétes 3.—.
Borjubőr bergsteiger, gavallér forma 3.20. Box-calf, berg-
steiger, feltűnő elegáns 4.—. Divatos barna bagaria berg-
steiger, elegáns 4.— Lakk, cugos v. bergsteiger 4.—. Női
zerge cugos v. fűzős 3.—. Box-calf fűzős 3.50 Barna di-
vatos fűzős v. gombos 3.50. Lakk, cugos v. fűzős 3.50.
Gyermekcipők 3 évig 1.—.

Nem tetszőt készséggel kicserélek.

Agular Ede

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 22. sz.
az Uránia-színházzal szemben.

Szabadalom!

Találmányomra az új formájú
hegedűre a hivatalos eljárás
lefojtatásával a magy. kir. sza-
badalmi hivatal szabadalmat
adott, mely 1901. évi március
9-étől számított 15 évre érvényes.
Találmányom a hegedű-készítés
technikájában új korszakot je-
lent, s oly sok praktikus előnyt
nyújt, hogy az én új formájú
hegedűm az eddigi hegedű-tor-
mákat teljesen kiszorítani van
hivatva. Tizenöt új formájú
hegedű már készen van, s bárki
által megtekinthető. E szaba-
dalom eladó. Közlelőbbit velem
személyesen, vagy képviselőm-
mel Miszkidenszky Gusztáv urral
lehet megbeszélni. Zsomolya,
(vasuti állomás Szeged és Temes
között) 1902. április. 2.

Petri Antal
borbély és fodrász.

Eladás nagyban és kicsinyben!

BUTOR-ELADÁS.

Dus választék szilárdgyártmányu asztalos és kárpitoszt
butorokban egyszerű és legdiszesebb kivitelben.

DÓSA KALMÁN asztalos és kárpitos, Epest,
Erzsébet-tér 13. sz. I. emelet.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Eladás nagyban és kicsinyben!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések árát előre kell fizetni. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fillérbe, vastagabb betűből 4 fillérbe kerül. Fővilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis számot közlik vele. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postadíjvelet beklndik. Vidékről igen kényelmesen beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is könnyen elír. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiadhatja. Az apró hirdetés árát, apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, Várház-körut 8. sz.

BUTOROK

uj, valamint csak kevésbé használtak, képek, varrógépek, perzsaszőnyegek, 1 fehér gyermek pólyaszekrény, órák, lámpák stb. stb. esodálatosan olcsón vásárolhatók Budapesten, VI., Gyár-utca 2., a Vakok intézetével szemben.

Hirdetések felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Vizsgai

jutalomkönyvek

nagy választékban olcsó áron kaphatók

BARTA LAJOS

könyvkereskedése és antikváriumában Lipót-körut 20.

Könyvjegyzék ingyen.

Egyházi szerek,

lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók:

Szüts és társánál Budapest, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

Tusnád-fürdőn

kiadó nyolc tágas, szép szoba teljesen modern butor-zattal az Ida villá-ban. Egy szoba ára havonta 100-120 korona, egész évadra 180-250 korona s lakással reggeli és uzsonna is kialakítható. Értekezhetni június közepéig Kasz Idánál Debrecenben (Kossuth-utca 24), június 15. után ugyan-csak a nevezetnél Tusnád-fürdőn Ida villa.

Handwritten advertisement for 'Gummie' featuring a logo and text describing the product's benefits for various ailments.

Advertisement for 'Hajregenerator-ában' (Hair Regenerator) with an illustration of a woman and text describing its effects on hair.

Advertisement for 'Fogak' (Teeth) by Kovács J. fogműterme, detailing dental services and location.

46301 szám. 902 szám.

Faeladási hirdetmény.

A vinkovcei kir. főerdőhivatal kerületéhez tartó Szávamenti kincstári koros tölgyesekben az 1903. évi vágatási idénytől kezdődőleg öt (5) éven át kihasználásra kijelölendő vágásterületeken, a tölgy-haszonfa kitermelése után visszamaradó tölgyhulladékfa, illetve tölgytüzifa értékesítése iránt folyó 1902. évi július hó 28-án délelőtt 10 órakor a vinkovcei kir. főerdőhivatalnál nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Az eladás tárgyát képező tölgyhulladékfa mennyisége az egyes vágásterületen megbecsült összes tölgyfa mennyiségének 25 (huszonöt) %-kával állapítatik meg.

Egy tömörköbméter tölgyhulladékfanak kikiáltási ára 1 (egy) korona 51 fillér.

Az árverésen csak azok vehetnek részt, a kik az árverés kezdete előtt 8000 (nyolc ezer) korona bánatpénzt a vinkovcei kir. főerdőhivatal házi pénztáránál előzőleg befizettek.

Részletes eladási és szerződési feltételek a vinkovcei kir. főerdőhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1902. június hó.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Svájsi óra ipar.

Minden szakférfinak, katonatiszteknek, posta- és rendőrtisztviselőknél, valamint mindenkinek, ki nek pontos és jó zseb-órára van szüksége, szíves tudomására adjuk, hogy az ujonnan feltalált valódi genfi 14 karatos (Sis-teme glace hüttes-vel jelölt) elektrizált arany plat-que remontoir-órák kizárólagos elárusítását átvettük. Az óráknak antimagnetikus biztonsági szervezetük van, pontosan ki van próbálva és szabályozva, valameny, nyírt írásban 3 évi jótállást vállalunk. Az óratokok melyek 3 fedeltek, nyomós rugóval ellátott fedeltek, teljesen modern pompás kiállításuk, s a legújabb abszolút változatlan amerikai arany fémből vannak előállítva, s 14 karatos aranylemezzel bevezetve, úgy, hogy teljesen a valódi arany színét mutatják, annyira, hogy még szakértők is a valódi 200 koronás arany órától sem tudják megkülönböztetni. Az egyetlen óra a világon, mely az arany jellegét sohasem veszti el. Hat hónap alatt 10,000 utánrendelést s körülbelül 3000 elismerő-levelet kaptunk. Egy férfi vagy női óra portó és vámmentesen csak 16 korona. Minden órához börtök ingyen. Igen elegáns, modern aranyplaque jáncok urak és hölgyek számára (nyakláncok is) 8- és 6 korona. Minden nem megfelelő óra visszavétetik, nincs közközlés. Szétküldés utánvétellel, vagy előleges pénzbeiktldés ellenében. Megrendeléseket Uhren Versandthaus „Chronos“ Basel (Svájc) kell intézni. Levelek Svájcba 25 filléres, levelező-lapok 10 filléres bélyeggel látandók el.

Advertisement for 'BORSZÉK' (Borszeck) mineral water, including details about the spa and contact information.

Advertisement for 'POLGÁR SÁNDOR' (Polgar Sandor) medical services, featuring an illustration of a doctor and patient.

Advertisement for 'Kún István' (Kun Istvan) watch repair services, highlighting expertise in American watches.

Advertisement for 'PRÜCKLER J.C.' (Prückler J.C.) dental services, including a logo and contact details.

Advertisement for 'Butor' (Butor) watch repair services, mentioning 'Fuchs Bódog-nál' (Fuchs Bódog-nál).